

Serre Effecten is een documentaire film over de druivenstreek en haar rijke geschiedenis. Hij brengt een eerlijk en oprecht verhaal over de druivenstreek, verteld door de mensen die het zelf hebben meegemaakt. *Boer&Tuinder* sprak met regisseur en producer Olivier Vandersleyen en met druiventelers Henri en Marie-Louise Adriaens.

Eind 19de eeuw begon de druivenstreek zich in Overijse-Hoeilaart en omgeving sterk te ontwikkelen. De Brabantse kwaliteitsdruiven waren zo gegeerd en zo succesvol dat er in de jaren 1930 meer dan 30.000 serres stonden in deze regio. Vandaag – zo'n 80 jaar later – bestaat het 'glazen dorp' van weleer nog uit 500 serres en een dertigtal serristen.

Olivier Vandersleyen woont al dertig jaar in Hoeilaart en de vaststelling dat het aantal serres en serristen jaar na jaar afnam, deed hem besluiten om een film te maken over de streek en over de druiventeelt. "Ik wilde de herinnering levendig houden", aldus Olivier Vandersleyen. "Ik ben vertrokken van het standpunt dat de druiventelers zelf het volledige verhaal moesten vertellen." De laatste decennia is het aantal druiventelers in de streek sterk verminderd. Om een eerlijke film te maken, was het belangrijk getuigenissen te hebben van telers die het allemaal zelf hebben meegemaakt. Het was het dus 'nu of nooit' voor een film over de druivenstreek.

Henri Adriaens, secretaris van de kring Brabant Druiventelers, heeft vijftig jaar druiven geteeld in Maizein-Overijse. Hij was onmiddellijk erg enthousiast bij het idee voor een film over de druiventeelt. "Er werden vroeger nog wel reportages gemaakt over de teelt, onder meer door de toenmalige BRT. Maar een uitgebreid verhaal zoals in *Serre Effecten* is uniek."

FOTO'S: OLIVIER VANDERSLEYEN

FOTO: ELS CORBEELS

De Brabantse druif verfilmd

De film start met een prachtig beeld van de tram, die speciaal voor de film gerestaureerd werd, op de lijn Overijse-Hoeilaart-Groenendaal. Deze lijn is een symbool voor de internationale verspreiding van de Brabantse druif in de vorige eeuw. Met de tram werden de druiven tot in Groenendaal vervoerd, waarna ze voortreiden naar Brussel en van daar verder naar alle uithoeken van Europa. De film vertelt het internationale verhaal en de evolutie van de Brabantse druif aan de hand van interviews met telers, experts, handelaars in binnen- en buitenland, de Duitse en Franse onderzoekscentra ...

"Toen ik aan de film begon, dacht ik iets van druiven te kennen", aldus Olivier. "Al snel bleek dat mijn kennis maar een topje van de ijsberg was. Anderhalf jaar lang heb ik gesprekken gevoerd en opnames gemaakt. In totaal heb ik tussen de vijftig en zestig uren interviews afgenomen, die allemaal vertaald moesten worden – Duitse, Engelse, Zweedse ... De montage op zich heeft vijf maanden geduurd." Het principe van de film is dat alles van de eerste tot de laatste minuut, zonder onderbreking, verteld wordt door de mensen zelf, zonder 'verteller'.

"Bij de interviews en opnames waren het verhaal en de mens achter de druiventeler of druivenkenner altijd mijn prioriteit. Ik maakte tijd voor een gesprek en voor hun verhaal, in plaats van hen te overrompelen met vragen. Het was een prachtige samenwerking met de druiventelers. Ik vond het erg belangrijk dat de film een waarheidsgetrouwe weergave bracht van de feiten. Daarom weerhield ik alleen wat verschillende personen konden bevestigen. De film mocht geen oordeel vellen of onterecht positief of negatief zijn. Hij moest vooral een eerlijk relaas van de feiten brengen," aldus Olivier.

De toekomst van de tafeldruif ziet er niet rooskleurig uit. Door de hoge stookkosten en een kleinere vraag naar kwaliteitsdruiven heeft de sector het moeilijk. "Vroeger had je als druiventeler een inko-

men waarvan je met een gezin rijkelijk kon leven, mits veel en hard werken, maar dat is nu heel moeilijk geworden. Vandaag gaat de partner van veel druiventelers buitenshuis werken," vertelt Henri. "Het beroep heeft jammer genoeg veel van zijn aantrekkelijkheid verloren. Mijn familie heeft 125 jaar druiven geteeld. Ik ben de vierde en jammer genoeg ook de laatste generatie druiventeler."

De Vlaams-Brabantse druif is nog altijd een echt luxeproduct, met prijzen die al snel schommelen tussen 15 en 20 euro per kilogram in de kleinhandel. Een tros Leopold-III-druiven die verkocht wordt, heeft bijvoorbeeld maanden verwarming en verzorging achter de rug, wat zijn hoge prijs verklaart. Steeds meer consumenten weten niet meer welke zorg en kennis deze druiven vragen en zijn dan ook niet bereid te betalen voor deze superieure kwaliteit.

Een goede zaak is de recente Europese erkenning van de Vlaams-Brabantse Tafeldruif als beschermde oorsprongsbenaming. Alleen druiven uit de streek, die volgens de erkende en gecontroleerde teeltwijze geproduceerd worden, mogen dit label dragen. Of dit de toekomst van de druiventeelt in Overijse en Hoeilaart zal redden, is nog de vraag.

Olivier Vandersleyen spreekt eerlijk over de toekomst: "Er zullen altijd druiven geteeld worden, want het is een uniek en prachtig product. Maar een echte toekomst is er volgens mij niet." Ook Henri en zijn vrouw Marie-Louise menen dat er altijd druiven zullen zijn, maar het aantal beroepstellers zal slechts afnemen. "Daarom is het zo belangrijk om de herinnering eraan levendig te houden en onze mooie druif te koesteren."

– Els Corbeels, Beroepswerking

INFORMATIE – Meer informatie over *Serre Effecten* vind je op www.widescreen.be.

colofon

Boer&Tuinder

Weekblad voor de leden van de Boerenbond

ISSN 0772-7054 www.boerenbond.be

REDACTIE

Directeur: Anne Vandenborre • Hoofdredacteur: Philippe Masscheleyn • Adjunct-hoofdredacteur: Jacques Van Outryve
• Redactiecoördinator: Bea Van Beckhoven • Journalisten: Patrick Dieleman, Jan Van Bavel, Luc Van Dijk, Anne Vandenbosch
• Redactiesecretariaat: Petra De Becker en Ria Corluy

REDACTIEADRES

Postbus 224, 3000 Leuven, tel. 016 28 63 02 - fax 016 28 63 09
E-mail: boer&tuinder@boerenbond.be

VORMGEVING & PREPRESS

Studio Boerenbond

VERANTW. UITGEVER

Sonja De Becker, algemeen secretaris
Diestsevest 40, 3000 Leuven

DRUKKERIJ

Roularta Printing

LEDENLIJSTEN/ABONNEMENTEN

Tel. 016 28 60 00; boerenbond@boerenbond.be

RECLAMEREGIE

Boerenbond – Media-service
Postbus 215, 3000 Leuven
E-mail: info@media-service.be
Tel. 016 28 63 33 - Fax 016 28 63 39

De oplage van Boer&Tuinder wordt gecontroleerd door CIM. Gemiddelde oplage per nummer: 22.333 ex.
Lid van de unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers.

Voor het overnemen van artikelen uit Boer&Tuinder is schriftelijke toestemming van de redactie nodig. Bronvermelding is verplicht.